

INDENRIGSMINISTERIET
KOMMUNALAFDELINGEN

Byrådsmedlem
Bettina Busk Christiansen
Nødkær Allé 212
8270 Højbjerg

Dato: 11. februar 2000
Kontor: 1. kommunekontor
J. nr.: 1999/1073/751-1
Sagsbeh.: SNI

I brev af 16. september 1999 klagede De til Indenrigsministeriet over en udtalelse af 17. august 1999 fra Tilsynsrådet for Århus Amt vedrørende borgmester Flemming Knudsens afvisning af at udfærdige en samlet oversigt over Århus Kommunes udgifter til flygtninge/indvandrere.

I et brev af 29. september 1999 anmodede Indenrigsministeriet Tilsynsrådet for Århus Amt om en udtalelse om sagen. Tilsynsrådet fremkom med en udtalelse ved brev af 12. oktober 1999 og fremsendte samtidig sagens akter.

Det fremgår af sagens akter, at De på et møde i Århus Byråd den 9. september 1998 anmodede borgmesteren om en samlet oversigt grupperet på hovedområder over Århus Kommunes udgifter til flygtninge/indvandrere, samt at borgmesterens svar på deres forespørgsel var negativt.

I brev af 11. september 1998 fremsatte De anmodningen skriftligt over for borgmesteren.

I brev af 7. oktober 1998 fra Borgmesterens Afdeling fremgår det, at afdelingen er betænkelig ved at lave den ønskede undersøgelse. Borgmesterens afdeling henviste bl.a. til følgende:

"Borgmesterens Afdeling er betænkelig ved at lave totaludgiftsberegning for en afgrænset befolkningsgruppe.

.....

Af udtalelserne fra de to magistratsafdelinger fremgår generelt, at det vil være forbundet med store praktiske vanskeligheder at gennemføre den ønskede undersøgelse, ligesom der i givet fald vil blive tale om et meget stort element af skøn.

.....

Det er på den baggrund Borgmesterens Afdelings vurdering, at en undersøgelse af kommunes samlede udgifter vedrørende flygtninge og indvandrere næppe kan gennemføres på en fagligt forsvarlig måde.

Resultatet af en evt. undersøgelse ville hvile på en række usikre skøn. Det ville ikke stå mål med de ressourcemæssige omkostninger og de tekniske vanskeligheder, der vil være forbundet med at foretage den. Undersøgelse

sen vil hverken i byrdefordelingspolitiske diskussioner på landsplan eller i forhold til den praktiske gennemførelse af Byrådets flygtninge- og indvandrerpolitik give et bedre grundlag for konklusioner.”

I brev af 11. oktober 1998 anmodede De på ny borgmesteren om en samlet oversigt over Århus Kommunes udgifter til flygtninge og indvandrere.

I brev af 30. oktober 1998 meddelte Borgmesterens Afdeling, at afdelingen kunne henholde sig til svaret af 7. oktober 1998 på den tilsvarende forespørgsel fra Dem. Afdelingen foreslog samtidig at afvente byrådets samlede drøftelse i november måned 1998 af, hvilke større analyser der skal gennemføres i det kommende år.

I brev af 17. februar 1999 klagede De til Tilsynsrådet for Århus Amt over borgmesterens afvisning af at gennemføre den ønskede undersøgelse. I klagen henviste De til, at minimum 23 andre kommuner i Danmark har foretaget en lignende undersøgelse, og at borgmesteren efter Deres opfattelse har overtrådt den kommunale styrelseslovs § 11.

Tilsynsrådet for Århus Amt anmodede i brev af 12. marts 1999 Århus Byråd om en udtalelse i sagen.

Det fremgår af Århus Byråds svar af 21. maj 1999, at styrelseslovens § 11 ikke giver det enkelte medlem noget krav på, at der tilvejebringes bestemte nye oplysninger. Århus Byråd henviste endvidere til en udtalelse af 3. maj 1999 fra Borgmesterens Afdeling og Økonomisk Afdeling med tilhørende bilag. I udtalelsen af 3. maj 1999 er følgende anført:

”Konklusionen er, at Fremskridtspartiet med sin forespørgsel har efterspurgt oplysninger, som administrationen hverken dengang eller nu ligger inde med, og som det i bedste fald vil være særdeles arbejdskrævende at udarbejde – såfremt det overhovedet kan lade sig gøre på fagligt forsvarligt grundlag. Om en sådan analyse skal igangsættes er et spørgsmål, der for Århus Kommunes vedkommende traditionelt afgøres af Byrådet i en samlet prioritering sidst på året af, hvilke større analyser forvaltningen skal udarbejde i det kommende budgetår.”

Tilsynsrådet afgav herefter den 13. august 1999 en udtalelse i sagen. I udtalelsen er bl.a. anført følgende:

”Ethvert medlem kan således i medfør af styrelseslovens § 11 skaffe sig oplysninger om, hvad der i øvrigt foregår i kommunens administration og dens institutioner, og kan i kraft af denne ret opnå, at kommunalbestyrelsen udøver kontrol med udvalgenes og administrationens virksomhed.

Da udleveringen og tilvejebringelsen af oplysninger næsten altid kræver en vis arbejdsindsats, må det dog anses for givet, at der under alle omstændigheder må være snævre grænser for, hvor tidskrævende undersøgelsesarbejder et enkelt medlem eller et mindretal kan kræve iværksat.

.....

Tilsynsrådet finder på baggrund af den af Borgmesterens Økonomiske Afdeling udarbejdede redegørelse, hvoraf det fremgår, at det vil være særdeles arbejdskrævende og i et ikke uvæsentligt omfang umuligt at gennemføre den ønskede undersøgelse på et fagligt forsvarligt grundlag, ikke, at der i medfør af styrelseslovens § 11 kan stilles krav om udarbejdelse af den af Dem ønskede ganske omfattende oversigt.”

I Deres klage af 16. september 1999 til Indenrigsministeriet har De bl.a. anført følgende:

”Undertegnede erkender, at den forlangte undersøgelse i visse henseender kan komme til at bero på et skøn, og dette er også acceptabelt. Men når minimum 23 andre kommuner har fået foretaget en sådan undersøgelse, heri er der også lavet beregninger baseret på skøn, mener undertegnede, at så kan det også lade sig gøre for Århus kommunes vedkommende. Tilsynsrådet har overhovedet ikke undersøgt dette nærmere.

Desuden finder undertegnede det kritisabelt, at der i en så stor kommune som Århus, tilsyneladende ikke er mere hold og hanke i kommunens regnskab. Og at man heller ikke er interesseret i at få det.”

Det fremgår af Tilsynsrådet for Århus Amts udtalelse af 12. oktober 1998 til Indenrigsministeriet, at tilsynsrådet ikke finder anledning til at tilføje yderligere til udtalelsen af 13. august 1999, og at tilsynsrådet således kan henholde sig hertil.

Indenrigsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

Det tilsyn, som de kommunale tilsynsmyndigheder udøver over for kommunerne, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999).

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådene, men ministeriet fører tilsyn med, at tilsynsrådene ikke tilsidesætter lovgivningen, og at tilsynsrådene udtalelser ikke er udtryk for en urigtig retsopfattelse eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse.

Indenrigsministeriet har ved en gennemgang af sagen ikke fundet grundlag for at antage, at tilsynsrådet har tilsidesat lovgivningen, eller at den retsopfattelse, tilsynsrådet har givet udtryk for, er urigtig eller hviler på et urigtigt faktisk grundlag.

Indenrigsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det antages, at det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem ikke har ret til at få tilvejebragt bestemte oplysninger af den kommunale forvaltning gennem udarbejdelse af nyt materiale. Et medlem der ønsker tilvejebragt materiale, der ikke allerede findes i forvaltningen, må således henvises til at stille forslag herom i kommunalbestyrelsen eller udvalget. Der kan herved henvises til betænkning nr. 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, side 36.

Det tilkommer således kommunalbestyrelsen at afgøre, hvorvidt et medlems anmodning om tilvejebringelse af yderligere oplysninger skal imødekommes, herunder på hvilket tidspunkt oplysningerne i givet fald skal foreligge.

Efter styrelseslovens § 11, stk. 1, har ethvert medlem af kommunalbestyrelsen ret til at indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender for kommunalbestyrelsen – den såkaldte initiativret. Bestemmelsen giver i et vist omfang, der næppe entydigt kan afgrænses, et medlem krav på, at der tilvejebringes oplysninger om en sag. Med støtte i bestemmelsens motiver antages det således, at et kommunalbestyrelsesmedlem kan kræve, at vedkommende udvalg meddeler kommunalbestyrelsen de

oplysninger om bestemte anliggender inden for udvalgets område, som er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan afgøre, om forvaltningen er lovlige og i øvrigt i overensstemmelse med de rammer, som kommunalbestyrelsen har udstukket. Spørgsmålet om, hvorvidt der af udvalget skal tilvejebringes bestemte nye oplysninger i sagen, afgøres imidlertid af kommunalbestyrelsen.

Kopi af dette brev er sendt til Århus Byråd og Tilsynsrådet for Århus Amt.

Med venlig hilsen

Christian Schønau